

Noordzeedagen

Kleinschalige visserij en de zoektocht naar meerwaarde in de markt

-

Hans van Oostenbrugge, Birget de Vos
LEI Wageningen-UR, Den Haag

Kleinschalige visserij in Nederland, wat is

Karakterisering kleinschalige visserij

- Noord Nederland:
  - Diverse visserijen
  - harder, zeebaars, garnalen
- Hollandse kust:
  - Standaard
  - Tong, kabeljauw
- Zeeuwse delta:
  - Bordenvisserij
  - Zeebaars

Belang van kleinschalige visserij

- 30% van de Nederlandse vloot
  - 5% van het totale motorvermogen
  - 6% van de werkgelegenheid (FTE)
  - 4% van de totale besomming
-
- Echter: rond 350 mensen betrokken

Afzetmarkt, de context

■ Historische situatie:

- Afslag: vraag en aanbod worden gekoppeld
- primaire sector heeft weinig controle over de keten
- Andere ketenpartijen hebben weinig invloed op de kwaliteit

■ Trends:

- kopers willen meer zekerheid over kwaliteit en volumes, dus meer contracten
- Verkopers willen toegevoegde waarde van kwaliteit en duurzaamheid

Nieuwe marktontwikkelingen

- Certificering
- Keteninitiatieven
  - Scheveninger' Best
  - Vis van dichtbij
  - Ekofish group
- Rode draad:
  - Kwaliteit
  - Duurzaamheid
  - Vertrouwen

Contact

Bezoekadres:
Westwal 2
Postbus 202
8320 AE
Urk
Nederland

Telefoon: +31 527 687 692
Fax: +31 527 687 637
Mobiel: +31 653 15 58 49

Selecteer medewerker ▼

Nieuws

Gastenboek

Media

GECERTIFICEERD DUURZAME VISSERIJ MSC
www.msc.org/nl

Ekofish, duurzame visserij vanuit Urk - ekofishgroup.nl

Voor miljoenen mensen over de gehele wereld is vis erg belangrijk. Daar komt bij dat vandaag de dag duurzaamheid een belangrijk punt is. Daarom moeten er keuzes gemaakt worden. Ekofishgroup heeft consequent voor duurzaamheid gekozen waarbij kwaliteit een zeer belangrijke rol speelt.

De PD 147 brengt de vis binnen 48 uur aan wal om u de beste kwaliteit te garanderen. We garanderen deze kwaliteit dan ook van schip tot aan de winkel, overal ter wereld. Wij kunnen u verse vis leveren binnen 72 uur nadat de vis gevangen is. Wij transporteren de vis per vrachtwagen of via luchtvracht.

Scholstand groeit naar recordhoogte!!
Geschreven op Wednesday, September 29, 2010
16-09-2010 DEN HAAG – De scholstand is het afgelopen jaar doorgegroeid naar 435.000 ton. De afgelopen vijftig jaar was er alleen in 1987 een fractie meer schol in zee. Zo blijft de scholstand...

Verdubbeling hoeveelheid schol met MSC-keurmerk door Nederlands-Deense samenwerking
Geschreven op Wednesday, September 29, 2010
Bron: msc.org 07-09-2010 De aanvoer van Noordzeeschol die het MSC-keurmerk voor duurzame visserij mag dragen is verdubbeld. Dit betekent...

Modern visserijonderwijs op praktijkkotter
Geschreven op Wednesday, September 29, 2010
Bron: visserijnieuws URK – Urk heeft een eigen praktijkopleidingsvaartuig: de PD 147. De hek-kotter blijft commercieel vissen, maar biedt ruimte en middelen om de visserijopleiding te verbeteren.

Kleine sector, vergelijkbare problemen

- Vermarkting van vis: nu vaak met grote bulk mee?
- Hoe kun je meerwaarde creëren?
- Anders:
  - Kleinschalig imago
  - Kleine hoeveelheden
  - “Probleem” met continuïteit

Grote gemeenschappelijke uitdaging!

Oplossing: samen met vragen aan de slag gaan

- Concept kenniskring:
  - Van, door en voor vissers
  - Facilitering door wetenschap
  - Articuleren en oplossen van kennisvragen
- Twee kenniskringen voor de kleinschalige visserij:
  - Staandwant visserij
  - Kleinschalige kustvisserij
- kennisvragen:
  - Economische positie van de sector
  - Afzet mogelijkheden voor duurzame vis van kleinschalige vissers

Kennisvragen kleine visserijen

- Wat is de **afzetmarkt** van tong, kabeljauw, schar, tarbot en griet gevangen door de stand want vissers?
- Hoeveel **discards** worden bijgevangen in de standwant visserij op tong en wat is de samenstelling van deze discards?
- Hoe kan **verlies van netten** door afvissen (door andere kotters) worden voorkomen?
- **Kennisuitwisseling** met Engelse vissers en handel over stand want tong, MSC en jigging visserij.
- Welk aandeel in de vangst van doelsoorten heeft de kleinschalige zeevisserijvloot en hoe ziet de **markt** er hiervan uit?
- Wat kunnen we nog meer te weten komen over de **biologie** en het gedrag van de doelsoorten?

Huidige marktsituatie in staandwant visserij

- Huidige marktkanalen:
  - export Zuid Europa (vooral tong),
  - Nederland en België (kabeljauw, tarbot schar)
  - Vaak mee in de bulk
- Belangrijke reden: er is teveel variatie in aanbod
- Waarde van MSC label niet allom gewaardeerd en levert weinig meerwaarde

Vos, 2011

Mogelijkheden voor afzet lokale vis

- Kleinschalige afzet naar restaurants
  - Wel mogelijkheden voor dagverse vis
  - Beperkte markt
  - Bijvangst
  - Via top koks naar grote ketens
- Streekkeurmerken
  - Mogelijkheid voor succes:
  - Kwaliteit van belang
  - Duurzaamheid
  - Variatie
  - Continuïteit onderdeel van positionering
- Samenwerking is van groot belang!

Vragen?

© Wageningen UR

